

REVISTA ORĂȘTEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe $\frac{1}{2}$ an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 4 fl. la an.
Manuscrise nu să înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primeșc.
Abonamentele să plătesc înainte.

EDITOR AL FOII:
Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA
Institutului tipografic „Minerva“ în Orăștie.

Greșală ori mișelie?

E vorbă de alegerile dela Dobra, Ilia și Petroșeni.

Alegătorii din aceste cercuri au avut în septembra trecută zile de mari nedumeriri și griji.

Eată de ce:

Noi am fost publicat în „Revista Orăștiei“ că alegerile la Dobra și Petroșeni se vor ține în 6 Febr. n. ear' la Ilia în 7. Foaia din Deva „Hunyad“, a publicat că la Dobra sunt în 7, și la Ilia cu Petroșeni în 6.

Solgăbireul dela Ilia a vestit și el comunelor prin notari, că la Ilia e alegerea în 6, la Dobra în 7!

Un bun amic al foii noastre, din cercul Iliei, ne-a întrebat în scris, dacă noi am greșit ori nu? Să răspundem.

Redacția noastră trimisese anume la congregația în care s'a hotărât terminul, pe un colaborator al foii, și pe temeiul știrii aduse de densus dela congregație, precum acolo s'a publicat, am publicat noi în foaie.

În fața întrebării ce ni s'a pus, am rugat îndată pe un amic al foii noastre din Deva, să meargă la comitat să întrebe încădată care e adeverul?

Ni s'a răspuns prin telegrama publicată în numărul trecut.

Sosind foaia noastră prin comune, zăpăceala s'a făcut și mai mare. Oficios era publicat: Ilia: 6, Dobra: 7!

Noi scriam că nu-i aşa!

In mijlocul acestei încurături, dl **Ioan Budoiu**, preot în Câmpuri, a trimis îndată vicișpanului următoarea:

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTEI“

Iarna pe uliță.

A 'nceput de ieri să cadă
Câte-un fulg, acum a stat.
Norii s'au mai răsunat
Spre Apus, dar' stau grămadă
Peste sat.

Nu e soare, dar' e bine,
Să pe riu e numai fum.
Ceru-i linistit acum,
Dar' năvalnic vuet vine
De pe drum.

Sunt copii. Cu multe sănii,
De pe coastă vin tipând.
Să se 'mping și sar rizend,
Prin zăpadă fac mătăni,
Vrēnd-nevrēnd.

Gură fac ca roata morii;
Să de-avalma să pornesc,
Cum prin gard să gâlcevesc
Vrăbii gurese când norii
Ploii vestesc

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:
Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA
Institutului tipografic „Minerva“ în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 5 cr., a 2-a oară 4 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr. Atât banii de abonament cât și pentru insertiuni, sunt a se trimite la adresa: „Minerva“ institut tipografic în Orăștie (Szászváros).

Plânsoare grabnică.

Onorate d-le vicișpan! Prin aceasta înaintez plânsoare, că după hotărîrea celei din urmă adunări a congregației, în cercurile Dobra și Petroșeni s'a pus ca zi de alegere nouă de membri la congregația, 6 Febr., ear' la Ilia, în cercul meu, 7 Febr.

Dar' în contra protocolului întărit al congregației, solgăbirul cercului Ilia, a pus la Ilia alegerea pe 6, și în celelalte cercuri pe 7 Febr.

Vă rog în fața acestora, d-le vicișpan, că prin telefon să rănduiți, ca ziua de alegere să fie publicată în conglâsnire cu protocolul congregației, și atunci să se și țină, ear' publicarea făcută să se îndrepteze.

Mă încred în iubirea de dreptate și energia d-voastre, d-le vicișpan.

Cu stimă
Ioan Budoiu,
preot.

În urma acestei cinstite și bărbătești cereri, dl vicișpan Hollaki Arthur, prin telefon a și dat îndată poruncă solgăbirului dela Ilia, să îndrepteze publicarea cea falsă! Si s'a îndreptat, dovedindu-să că știrea dată de noi a fost cea adeverată, nu cea publicată de „Hunyad“, nici chiar de solgăbirul cercului și notarii sei!

Un lucru se pare deochiat în această istorie întreagă. De unde a știut „Hunyad“, fițuica deveană, să publice și ea „greșit“ datul, și nu aşa cum redactorii ei au auzit publicându-să în plinul adunării congregației? Că doar' în congregație s'a publicat bine, și »sminteala« sau scranteala, își are începutul numai din căncelaria solgăbirului Iliei!

»Gurile rele« spun, că totul ar fi fost făcut cu scop, ca să nască încurătări în capul alegătorilor, se nu știe când să meargă la locul de alegere, și de merg azi, să li să spună că »alegerea«

va fi mâne; de vor veni mâne, să li-să spună că alegerea a fost — ieri!

Noi nu zicem nimic din parte-ne. Lăsăm să judece și să credă fie-care cetitor cum îi șoptește inima lui, că adecă vestirea dintări a terminului de nouă alegeri la Ilia și Dobra, a fost ea oare o **greșală ori o — mișelie!**

Neîntelegerile dela Sibiu.

Sâmbăta trecută a fost adunat la Sibiu comitetul național la o ședință plenară, precum am spus în numărul nostru trecut, ca să iee oare-cari hotărîri privitor la neîntelegerile ivite acolo în lunile din urmă.

S'au sfîrșit, zic unii. Nu s'au sfîrșit, zic alții. Care au dreptate, viitorul cel mai apropiat va arăta.

Dăm câteva amănunte despre cele petrecute în ședința comitetului.

Fiind ședința plenară, s'a pus întrebarea, ce să se facă cu »Institutul tipografic«. Să se treacă de pe dl L. Albini pe comitet și anume pentru comitet pe numele d-lui Dr. Rațiu? Cei mai mulți dintre membri de față (erau 16) au fost de părere că da, ear' în urma acestei hotărîri dl Liviu Albini a spus că să supune hotărîrii lor, și a dat document de trecere a institutului de pe al seu nume pe al d-lui Dr. Rațiu. Așa a rămas. Dl Dr. Rațiu a făgăduit că va da la rândul seu și d-sa o declarație comitetului, că institutul nu al d-sale numai, ci al comitetului național întreg, afară de d-nii Eugen Brote, Aurel C. Popovici și Septimiu Albini! Până acum însă dl Dr. Rațiu n'a dat declarația din partea sa.

Să pus apoi întrebarea, că ce să se facă cu d-nii Liviu Albini, G. Bogdan

Duică și Russu Sirianu? Să mai fie primiți la foi o nu?

11 din 16 însă și-au dat votul, ca pe dl **Liviu Albini** și **G. Bogdan-Duică** să nu-i mai primească de loc în slujba institutului și a foilor, pe dl Russu însă da, după ce va fi cerut oarecare »iertare« d-lui Dr. Rațiu.

Dl Russu Sirianu declară, că nici decât nu va mai intra nici d-sa în redacția de acum a „Tribunei“!

„Tribuna“ scrie acum veselă, că prin hotărîrea de Sâmbăta trecută a celor 11 membri din comitet, s'ar fi pus capăt la toate.

Soartea celor trei domni isgoniți însă, nu c de loc sămn că încordarea și lupta va înceta.

Vom reveni încă asupra acestor întemplieri, cu apreciații politice, cari sunt neapărat de lipsă în aceste zile serioase.

„TRIBUNA“

și

TRIBUNIȘTI.

Acesta e titlul unei broșuri de 96 pagini (6 coale) cșite din peana d-lui **Ioan Slavici**, broșură ce apare zilele acestea la București. Avem înaintea noastră un exemplar. E scrisă întreagă broșura cu o putere ce te magnetizează și răpește! Cuprinde în schițare repede și luminoasă întreagă istorie eroică și pe alocarea duioasă, a aşanumișilor „Tribuniști“ în cei 12 ani dela înființarea »Tribunei« până azi, și lămurește că ceea-ce acum se fac, de ce să face?

Vom tipări aci o mică pagină din această broșură, ca cetorii nostri să vadă cam în ce fel este ea scrisă.

După-ce, între altele, însără toate greutățile mari cu care s'au luptat înteme-

Cei mai mari acum, din sfârșă,
Stau de 'ncărate puși —
Cei mai mici, de foame-aduși,
Se scâncesc și plâng grămadă
Pe la uși.

Colo 'n colț acum răsare
Un copil, al nu știu cui;
Largi de-un cot sănii pasii lui,
Ear' el mic, cât pe cărare
Par'că nu-i.

Haina-i măturând pămîntul
Și-o tirește-abia, abia:
Cinci ca el încap în ea.
Să mai bată, soro, vîntul
Dac'o vrea!

El e sol precum se vede,
Mă-sa 'l-a trimis în sat,
Vezi de-acea-i incruntat,
Să s'avîntă, și se crede
Că-i bărbat.

Cade 'n brânci și se ridică
Dând pe ceafă puțintel
Toată lâna unui miel:
O căciulă mai voinică
Decât el.

Și tot vine, tot înoată.
Dar' deodată, cu ochi vii,
Stă pe loc — să mi-te ții!
Colo, sgomotoasa gloată
De copii!

El de grabă 'n jur chitește
Vr'un ocol, căci e perdit!
Dar' copiii 'l-au vîzut —
Toată ceată năvălește
Pe 'ntrecut.

»Uite-i mă, căciulă, frate,
Mare căt o zi de post! —
Aoleu, ce urs 'mi-a fost!
Au sub dânsa șepte sate
Adăpost!«

Unii iau grăbit la vale,
Alții 'n glumă parte-i țin —
Uite-i, fără pic de vin
Său jurat să 'mbete 'n cale
Pe creștin!

Vine-o babă 'ncet pe stradă
În cojocul rupt al ei
Și încins cu sfuri de tei.
Stă pe loc acum, să vadă
Să ea ce-i,

S'oterește rău bătrâna
Pentru micul Barba-cot.
»Ati înebunit de tot —
Puiul mamii, dă-mi tu mâna
Să te scot!«

Ci-că vrei să stingi cu paie
Focul când e 'n clăi cu fén,
Și-apoi zici că ești Român.
Biata babă 'ntrat în lae
La stăpân.

Ca pe-o bufniță 'ncunjoară
Și-o petrec cu chiu cu vaiu,
Și se țin de dânsa scaiu.
Plină-i strimta ulicoară
De alaiu.

Baba 'si-a uitat învățul:
Bate, 'njură, dă din mâni:
»Dracilor, sunteți păgâni?
Maica mea! să stai cu bățul
Ca la cână!

Si cu bățul se-nvîrtește
Ca să-și facă 'n giur ocol:
Dar' abia e locul gol,
Si multimea năvălește
Earăși stoli

etorii »Tribunei« greutăți ce pe alții de zeci de ori i-ar fi desnădăjduit și hotărît să se lăpede de mergerea mai departe înainte, și arată în chip înduioșetor suferințele ce au trebuit să înindure: temnițe, lipsă, cariere perdute, ură, pribegie, etc., timp de ani de-arândul, — dl Slavici scrie, la pagina 31:

»Noi toți, dimpreună cu „băieții“ pe care dl Dr. Ioan Rațiu i-a isgonit, ne-am jertfit carierile, am renunțat la liniștea noastră, ne-am tras pânea dela gură și am dat tot ceea-ce e mai bun în noi, ca să facem „Tribuna“ ceea-ce este: e peste putință, ca om în toată firea să-și închipue, că poate să ieșe dela noi „Tribuna“ aceasta!«

„Tribuna“ e faptă noastră, bună ori rea, dar' a noastră, și nimeni altul, nu poate să facă din ea faptă sal Poate dl Dr. Ioan Rațiu să fie stăpân pe litere, pe cerneală, pe hârtie, poate să plătească pe alții ca se-i scrie ceea-ce i-se cere: „Tribuniștii“ însă tot noi rămânem, și „Tribuna“ cea temută de unii și iubită de alții, tot acolo are să fie, unde să va spune ce inimile noastre simt și capetele noastre găndesc!

S'a înșelat dl Dr. Rațiu: nu „Tribuna“ ci „Tribuniștii“ să caute în piață unde să ceară e marfă scumpă!

Ear' „Tribuniștii“ nu vor tăcea!

In fața milleniului. In numărul său de Joi, „Tribuna“ în articolul de frunte vorbește despre lucrarea mare la care trebuie să ne gândim și de care trebuie să ne apucăm acum mai mult de căt de ori-ce altă lucrare politică, și aceasta este: punerea la cale a unei manifestații bărbătești și vrednice de poporul român, în fața milleniului unguresc.

Dorim din toată inima să vedem aceasta lucrare pregătită și dusă în deplinire căt să poate mai cu bărbătie.

DL DR. D. P. Barcianu care la ședința de azi-săptămâna a comitetului național fusese în cele din urmă chemat totuși la adunare, unde a fost între cei rămași în minoritate — și-a dat acum Joi, demisia de nou și în chip *nerevocabil* din comitetul național. Eșirea d-sale din comitet e motivată cu stările triste isvorite din încordările din urmă. Descompunerea comitetului și-a luat începutul prin perdereea unuia dintre cei mai luminați și mai cu caracter bărbătie pe care națiunea noastră îl are!

DL Demetru Comșa va face, precum astăzi, tot ca dl Dr. Barcianu.

In acest chip domnia-lor resping dela sine ori-ce răspundere pentru un viitor, ce simt că nu-l mai pot înriuri cu sfatul lor bun-

S'a sfîrșit dar' »crisa«? Nouă ni să pare că nu. Ear' întemplierile viitoare vor arăta de ce e vorba aici.

*
„Albina“ și „Tribuna“ intraseră în legături de mare »pretinie« în timpul așa zisei »crise«. Cea dintâi împrumutase celei din urmă câteva mii de floreni pe cambiul. Acum că »crisa« s'a »sfîrșit« apetitul »Albinei« crește. Aflăm că această bancă a protestat cambiile »Institutului Tipografic« și le-a pîrît. Ca măne o să vedem încă »Institutul Tipografic« proprietatea — »Albinei«.

sfermată bucăți și aruncată din tițini. Servitorii au alergat și ei toți întrebând spărați ce s'a întemplat? S'a umplut deloc curtea de oameni, cari s-au adunat auzind puternica detunătură.

Toate ferestrele casei ni s-au spart; părții pe de-asupra au crepat; la vecini de-a semenea s-au spart mai multe ferești, de zgudătură.

Am făcut arătare la poliție și judecătorie De urma făptuitorului încă nu s'a dat.

Aud însă, că pe când s'a întemplat detunătură, doi soldați ce tocmai treceau prin stradă, au vîzut pe doi înși în haine negre fugind dela noi pe-o ulicioară în sus!

Ne-am mutat cu Netta la bătrâni. Nu ne-am mai ținut siguri în locuința noastră! Am pus premiu de 300 fl. pentru cel ce va descoperi pe făptuitor.

Nu mă mai simt în siguranță. Prea sunt încunjurat de dușmani. Acum doi ani, când am venit dela Cluj, am primit o scrișoare în limba maghiară, în care eram amenințat că mă vor împușca ca pe un câinel

Acum să vede că vor să-și împlinească hotărîrea de-a mă răpune. Si nu știu pentru ce? Am trăit foarte retras N'am avut cu nimeni nici o neplăcere. Cu clienții m'am purtat că se poate de omenește. Nu poate să fie numai o răsbunare personală. Va fi poate alta. Vom vedea.

Dr. V. Fodor.

Atentat cu dinamită

asupra d-lui

Dr. Vasile Fodor

în Abrud.

Negrăită măchnire ne-a pricinuit Luni în săptămâna asta (3 Febr. n.) următoarea telegramă ce am primit-o din Abrud, pe la oarele 8 seara:

Abrud 3 Febr. n. La casa lui Dr. Vasile Fodor s'a pus azi dinamită. Două odăi stricate prin explozie. Aurelian Danciu.

Dăm în cele următoare câteva amănunte asupra criminalei întemplieri, amănunte ce le scoatem din o scrișoare a d-lui Dr. Fodor adresată unei rudenii a d-sale la Orăștie. Eată ce istorisește dl Fodor:

Abrud, 4 Febr. 1896.

„În contra mea s'a întemplat aseră un atentat cu dinamită, nemai pomenit de îndrăsnet! Numai un noroc mare e, că eu cu soția mea Netta, mai suntem în viață!«

Era pe la 5 oare seara. Mă aflam în cancelarie cu soția mea. Oboisit m'am culcat niște pe-o canapea, să odihnesc, căci avusem prea mult de lucru peste zi. Peste vre-o jumătate de ceas soția mea a auzit prin ambiențe pași înceti, apropiindu-se până la ușa cancelariei, apoi depărtându-se ear' încet năpoi și pe trepte în jos.

Nau trecut câteva minute, și o detură asurătoare ne-a cutremurat pe toți!

Netta, care scria, s'a scutat dela masă speriată și plângând: »Vai, ne omoară, Silviu dragă!« Si în clipa următoare un nor de fum nădușitor a străbătut repede în odaie, de nună mai vedeam unii pe alții. Am sărit repede la ușă să o închid, dar' ușa era toată crepată,

Altă ispravă „cinstită“.

Abia în săptămâna trecută foile ungurești au scos la iveau „cinstitele“ gesășturi ce anumiți fișpani unguri le-au făcut și vor fi mai făcând cu mijlocirea de îngăduințe pentru zidire de căi ferate vicinale, și în săptămâna asta tot ele ne dau o nouă pildă despre „cinstea“ cu care bărbăți înalți din sinul lor știu umblă în treburi bănești.

Eată de ce e vorba.

La expoziția ce Ungurii pregătesc de milleniu, dorind guvernul să aibă căt mai multe lucruri vrednice de admirarea privitorilor, afară de multe alte însărcinări făcute altora în alte privințe, a însărcinat și pe „învățătul“ Pulszky Károly să meargă în Italia și să cumpere dela marii măestri italieni tablouri și statue prețioase și frumoase, pe cari să le aşeze spre obștească privire, la expoziție. I'a dat guvernul „cinstitului“ seu bărbat de încredere, nu mai puțin ca peste

tului meu tinér nici n'a dorit alta... Căci am găsit reoglindă în ei o atât de senină blândete și o bunătate așa de îngerească, ear' alte-dăți credeam, că o durere neștiută, ori dor nemărginit și ascuns isvorește din lumina cea albastră...

Dar' căte-odată aș fi vrut să știu, că vecinii aceleasi priviri senine și blande, în care durerea și dorul așa aceeași expresie vagă, ce ascund într'adevăr în nepătrunsa lor adêncime? Aș fi vrut să știu... căci iubirea trezită deodată în sufletul meu dornic, cerea... iubire.

Si dorul meu era curmat de molaticele priviri, ce cu o paliditate bolnavă isvoreau neîncet...

Părea că văd un tablou frumos și fără de duch, de o tacere nemiloasă, o liniște eternă, ce te chinue grozav...

Si n'am putut să știu, de-i îngheț ori căldură, înger ori demon... ori căt de mult și cu drag priveam adêncit și dus, ceasuri întregi...

Colea pe însărate, când crivețul isbête în geam fulgi de zăpadă și geru-i în putere afară, ce bine e să stai în casă, în față sobei calde... în brațe — cu iubita...

Așa i-am zărit și eu prin rariștea firelor subțiri a perdelei de dantelă...

Imbrățișați să tineau, privirile încrucișindu-și. Ale ei priviri erau ca întotdeauna,

400,000 fl. v. a. din cari 9.000 fl. se fie ai lui de cheltuială, de ceialalti să cumpere.

Cea-a făcut apoi omul acesta cu banii încredințați lui, o spune o foaie nemțească după care să iau și cele ungurești: El a mers și a cumpărat nu chipuri lucrative anume, nouă, ci vechituri renoite ori prefăcute, și anume de cele rău renoite și prefăcute, și a dat pentru ele sume grozave. Eată ce spune „Münchener Allgemeine Zeitung“ o foaie la care lucrează oameni mai cu pricepere ca jupân Pulsky, despre o cumpărătură a acestui domn, om de încredere al guvernului ca să-i facă isprăvuri de »milleniu«.

»Din Milano (Italia) ni se scrie, că taboul «Sebastian del Piombo», un chip de față bărbătească, care să credea *nainte vreme* (acum nul) că e lucrat de Rafael, a fost cumpărat din galeria de tablouri »Scarpa«, dă cătră conteza Chevigny, cu 130'000 franci (70'000 fl. v. a.) La spatele contesei însă stă dl Pulszky Károly, directorul muzeului din Budapesta, care însoțea pe contesa. Acest chip însă, ca mai toate din cea galerie, a fost colorat de nou cu 15 ani mai nainte! Ear' că după colorare mai rămasă vre-o asemănare cu originalul, cum fusese el dintr-un inceput, e mare întrebare! Pentru aceea, 135'000 franci pentru un chip nou colorat, este o sumă grozavă de mare dată!«

Care va să zică, e dată la iveauă risipa, ca se nu-i zicem altfel. Așa cu toate. A adus la Budapesta cărpături și netrebnici din streinătate. Lumea să a cam încărcit de asta, și s'a pornit prin foi vorbă mare pentru acest lucru, și s'a numit comisii din oameni pricepători să cerceteze și prețuiască lucrurile cumpărate. Pe jupân Pulsky l-au apucat recordile de ce să va descoperi și în zilele acestea, ca din senin să-lătă vestea, că starea sănătății capului lui Pulsky e foarte îngrijitoare, și s'a chemat doctori să-l cerceteze și doctorii l-au aflat atacat la creeri și l-au trimis la — casa de nebuni!

Câteva foi ungurești însă, nu vreau să credă așa ușor în „nebunia“ nemășului, ci spun că se face, ori de cumva într'adevăr nu se face, apoi asta e urmarea groazei că ce să se va descoperi cercetându-se isprăvile ce el le-a făcut statului cu 400,000 fl. de milleniu!

Nu e chip sănătos, dar' fără viață, liniștea cea fatală... Pe când el ii privea ochii cu nesăt, cu un cărd întreg de patime rebele, și... și sărătă mult, cu căldură... Ea să lăsa cuprinză de mijloc... pe când crivețul de afară scutura geomurile încărcate de zăpadă... In sufletul meu îndurerat simții un gol pustiu, cutrierat de vîntul aspru al iernii...

Eu în aceiași ochi albastri căutam »isvor de basme«, privindu-i cu sfială, în care altul sărătându-i cu căldură găsea un rai întreg de feiciri...

Târziu după aceea, atunci, când a două oră cădeau desprinse frunzele îngălbinate, troienind umedele cărări, desmeteică din visuri seci și trezit la realitatea vietii, i-am întâlnit pe ei, cei doi ochi frumoși, negri ca păcatul și ca acelea de ispititori... și-am găsit reoglindă în lumina lor catifelată întreaga văpare a sufletului ei dornic, toată căldura ființii de femeie... și sărătându-i cu delir simțeam și eu raiul de fericiri... dar' il simțeau și alții...

De aceea nu cătu amice nici odată »isvor de basme« în femei, căci ea, aibă ochi negri ori albastri, îți cere iubire: imbrățișări calde și dulci sărătări... și numai până atunci este a ta întreagă, până când în ale tale brațe o tii, sărătându-o cu dragoste și foc...

Daeius.

Nu e chip să-și faci cu buna
Să-și păzească drumul lor!
Rid și sar într'un picior.
Se-nvîrtesc și tipă 'ntr'una
Mai cu zor.

Astfel tabera se duce
Lălăind în chip avan:
Baba 'n mijloc căpitan,
Scuipă 'n sin și face cruce
De satan.

Ba să răscolesc și cânni
De prin curți, și sar la ei,
Pe la garduri ies femei,
Se urningează mirați bătrâni
Din bordei.

»Ce-i pe drum atâta gură!«
»Nu-i nimic Copii strengari!«
— »Ei, auzi! vedea-ia-și mari
Par că trece-adunătură
De Tatari!«

(»Vatra«)

G. Coșbuc.

Ochi negri, ochi albastri.

Pretinului A. Cato.

Ochii albastri, »nesăcatul isvor de basme« în care-ți place să te adâncești atât de mult,

ii asemenei, în inspirarea sufletului tău poet, cu ceva nedeslușit, ce mii de tainice înțeleșuri are: cu murmurul lin al isoarelor ce cad; înținsul și necuprinsul cer, marea fără de margini și freamățul frunzelor veselezite, mișcate de vîntul lin de toamnă...

Si ai vorbit cu aceeași inspirață frumosă și de ochi negri, »cei cuminți și expresivi«, și în sufletul meu ai trezit suvenirea unei povestiri trecute, cu doi ochi mari, albastri, ca zarea înghețată în depărtări întinse, și cu alți doi ochi negri ca înținsul unei nopti fără de noroc...

...Mi-a plăcut și mie odată să mă adâncesc în seninătatea ochilor albastri, alor doi ochi mari, frumoși, pe care-i privesc îngăndurat și vag, și sorbeam cu sete dulceata ascunsă în nepătrunsa lor adêncime...

E o istorie plină de plăceri, »ucigătoare de dulci«, și-apoi... de-o nestinsă durere!

Căutam poesie în realitatea vieții, isvor de inspirare, și i-am întâlnit atunci, luminându-mi sufletul deodată...

Să decate-ori de-atunci i-am mai întâlnit și căt de mult și privesc cu sete, cu un dor tot mai adânc, ce-mi străbate ființa într'una!

Să mă mulțumea pe deplin să-și pot privi mereu...

Aflam în »farmecul sfânt al nepătrunsului«, un întreg »isvor de basme« și curățenia sufle-

De-ale „crisei“.*Sibiu, 6 Februarie 1896.**Domnule Redactor!*

Vă rog să binevoiți și da loc în coloanele prețuitului D-Voastre ziar următoarelor rânduri:

In anul 1892 când »Institutul Tipografic« ajunsese proprietatea D-lui Eugen Brote, am fost invitat să ocup postul de administrator la numitul Institut, ceea-ce am și primit, părăsindu-mi postul mai târziu, de comptabil-șef, ce-l aveam în România.

Am făcut aceasta numai și numai ca să pot slugi și eu causei naționale.

Si am lucrat aci nu numai ca administrator al foilor partidului național, ci și trebuința a cerut *am primit asupra-mi și respunderea pentru redactarea „Foi Poporului“ ceea-ce mi-a atras o osânză de 11 luni temniță ordinată, care pentru viitor mai am încă două procese — două sigure osânziri, tot pentru „Foia Poporului“.*

Cu toate astea fără vre-o pricina intemeiată, fără vre-o provocare macar mai întâi, și numai pentru că înaintea D-lui Dr. Ioan Rațiu am păcatul neierat a fi pretin cu redactorii isgoniți, *D-sa îndată ce s-a văzut stăpân al Institutului Tipografic m'a dat afară și pe mine!*

A făcut-o aceasta fără să țină macar seamă de legăturile și îndatoririle dintre stăpâni și funcționari.

Aduc aceasta la cunoștință publică mai ales din cauza că la ședința din 1. Februarie a comitetului național, Dl Dr. Ioan Rațiu nici măcar n'a amintit despre nedreptatea ce mi-a făcut, deși când m'a destituit îmi spuse că în comitet se va reveni asupra acestei afaceri, deträgându-mi dreptul a vorbi în apărarea mea.

*Cu toata stima**George Moldovan.***CORESPONDENȚĂ****Concert reușit.***Săcărâmb, 14/26 Ianuarie 1896.**Onorată Redacțione,*

Concertul coriștilor români din *Săcărâmb*, vestit și prin prețuita *„Revistă“*, s'a ținut în 13/25 I. c. și a reușit că să poate de bine. Piese din program, au fost executate cu multă acurateță, de către tinerul cor, în căt publicul a fost preteșteaptare mulțumit, ceea ce să vedea din aplauzele insufișite ce acoperă fiecare cântare.

Mult hăz a căsunat declamarea poesiei: »Pe pămîntul Turcului« de G. Coșbuc, prin dl. învățător *Sabin Safta*, care a declamat poesia cu deplină pricepere și a fost viu aplaudat. Dl învățător Safta pe lângă aceea, că este însuși un bun cântăreț, e și un bun conducător de cor, ceea-ce de astădată a dovedit o cu prisosință. Fie-i zis spre laudă.

După concert a urmat jocul pentru care a fost adusă vestita musică din Brad, și a cântat *numai românește!* Jocul a ținut cu destulă vioiciune până după 2 ore din noapte. În scurt a fost o petrecere preteșteaptare toată așteptarea, plăcută, desfășătoare și românească.

*Un participant.***O înderptare.***Săcărâmb, Febr. n. 1896.**D-le Redactor,*

După reîntoarcerea mea dela Deva, unde mi-am împlinit osânză de 47 zile »temniță de stat« la care am fost judecat în urma pîrei alor cinci răvoitori ai acestei comune, despre care s'a publicat în nr. 3 al *„Revistei Orăștiei“* o scrisoare, și în urma încunoștiințării făcută mie cu vorba de primarul comunei, că sunț suspendat »de nou« din postul meu, am scris îndată la Prea On. oficiu protopresbiteral în Petroșeni, cerînd lămurire și am scris venerabilului consistor din Sibiu, și și d-lui notar Fekete, întrebându-l, că pe ce temeu sunt înălțat din post căci în sentință Tablei aceea nu s'a zis? Am mers apoi la fisolăbireul din Hațeg căruia încă i-am istorisit pe scurt pri-cina mea. La vre-o săptămână, notarul Fekete întănlindu-mă, și spune că să incepe școala iarăși, și și protopreitorul. Ca la două zile primește dela on. oficiu protopopesc o hârtie în care mi se spune că despre ridicarea mea

din post, n'are nici o cunoștință și n'are provocă să incepe instrucțunea. Am început spre bucuria și a mea și a școlarilor și a poporului.

Că de unde au purces cei-ce au dat în vîleag vesteasă despre ridicarea mea din post, nu înțeleg, și nu am știre, căci la mâna mea până acum nu mi-a sosit nici o hârtie fără numai cu vorba fusesem încunoștiințat despre »suspendare« și tot cu vorba și pus ear în postul avut! Acestea vă rog să binevoiți și îndreptare a stărilor de lucruri cunoscute din scrisoarea din nr. 3.

*Cu stimă**Gheorghiu B. Reitescu,
învățător diriginte.***O nedreptate urâtă.***Blăjel, Ian. 1896.**D-le Redactor,*

In comuna noastră Blăjel, este un grof, Haller Ieniu, avut, dar' care îi pare că nu-i destul de plin dè averi, și să sileste să-și înmulțească mai tare avere, trăgând din plata oamenilor care îi lucră.

In toamna trecută la culesul viilor, degăzătorul încrezut »al Măriei sale« a mănat un pădură prin sat ca să strige din poartă în poartă că cine vrea să meargă la viile grofului la cules, capătă 20 cr. pe zi. Nu a fost vorbă de mai multe feluri de prețuri. Sara numai înseamnă numele fie-cărui lucrător și nu a plătit până după ce a gătit de-a culege, ear' după cules numai cu multe rugămintă își puteau oamenii căpăta banii, par că lea-ar fi dat de pomană.

O lucrătoare care a fost în trei zile la vîi, a fost mai de multe ori după plată, dar' n'a căpătat plata până peste vre-o lună, și ce lă ajuns pe deregătorul, ce nu, acuma după vremea trecută, începe să-i spună că nu-i a-lucrat destul, și i-a tras pe toată ziua căte 5 cruceri, așa pe trei zile în loc de 60 cr. i-a dat numai 45 cr.! Eu știind despre aceea mi-am luat răgaz de i-am scris »Măriei sale« ca să știe ce face deregătorul lui și să-l îndrepte la omenie, dară n'a făut nici »Măria sa« nici o ispravă! Dară astă nu-i cu omenie și cu dreptate că la curți așa domnești să tragă oamenilor din plată!

*N. V.***NOUATĂI**

Prigonit. D-lui Dr. Ioan Radu, profesor în Brad, i-să făcut, după cum pe cale telegrafică am fost vestiți Joi, o perchișie în casă, rescolinduse-i-se toate celea spre a afla la dênsul scrisori ori lucruri compromițătoare. Să spune că cercetarea i-să făcut în urma denunțării lui I. G. cu care trăšește în dușmanie.

Concert în Orăștie. Corul mixt din Orăștie arangează Sâmbătă în 3/15 Febr. a. c un Concert la care invită cu toată onoarea publicul român din loc și jur. Incepul la 7¹/₂ oare seara. Prețul intrării de persoană: Locul I. 80 cr. Locul II. 50 cr. Partere 40 cr. Galerie 20 cr. După concert urmează joc. Venitul curat este pentru scopul cumpărării unui Harmoniu. Bilete să află de vînzare în negustoria d-lui S. Corvin și seara la casă. Programul concertului și următorul: 1. »Hora« cor mixt de G. Dima, — 2. »Ginta Latină« potpori pentru pian de Carol Cirillo executat de D-șoara Veturia N. Vlad, — 3. »Taci bărbate« cor cu soli de I. Vidu, — 4. Declamație **, — 5. a) »Răsăi lună, b) »Stăncuță« coruri mixte cu acompaniere de pian de G. Musilescu, — 6. »Bobociile să inele«, cor bărbătesc de I. Vidu, — 7. »Acorduri amoroase«, cor mixt de Frühling, — 8. »Brâul popilor«, cor mixt de G. Musicescu. Rugăm cu stăruință publicul român să iee parte în număr că să poate de frumos atât din loc că și din jur, la acest concert.

Un răspuns. Am fost rugați să ne dăm părere de e bine ori nu ca comunele noastre să între într-o societate de asigurare de foc, ce stăpânirea voește să facă în părțile acestea, și privitor la care comunele sunt provocate în scris să-și spună cuvenitul. N'am putut ajunge să vedem hârtia însăși de care e vorba. Răgăm reprezentantele comunale să nu grăbească cu hotărîrea și în numărul viitor vom vorbi și noi despre aceasta.

Alegerea de notar la Dêncul-mare.

Pe Vineri, în săptămâna trecută fusese pus termin de alegere de notar în Dêncul-mare. Erau 13 concurenți, între cari și 5 Români. Esind la fața locului, primpretorul a numit pe candidați, 4 însă, între cari nici un Român, deși cercul e curat românesc! Din o scrisoare ce primim despre această alegere, cu durere aflăm, că fruntașii români din cerc, care față de renegatul Bernath să pertaseră cu bărbătie de lău făcut vînt de pe-acolo, --- de astădată în fața volniciei fisolgăbirăului, n'au mai făcut nici macar încercări, nici n'au cerut marcar să pue și un Român! S'au împărtit voturile între doi Unguri: Solyom Ferencz și Farkas Zsigi, întrunind cel dintâi cu 3 voturi mai mult ca al doilea, și rămânând astfel ales notar al cercului.

Bal filantropic în Blaj, se va ține Marti, în 11 Februarie st. n. a. c., în sala otelului Univers, în folosul fondului pentru ajutorarea studenților săraci în casă de morbă. Comitetul arangiator: Alesandru Uilăcan, președinte, Nicolau Popescu, cassar, Iacob Murăsan, secretar, membri: Aurel Pop Bota, Ioan Fodor, Gavrilă Precup, Ioan Raț. Începutul la 8 oare seara.

Cununie. Dl Mihail Candrea, teolog abs. din Neagra (Munții Apuseni), își serbează Joi viitoare, în 1 Febr. st. v. cununia cu d-șoara Maria Băesan, plăcută fiică a d-lui preot Nicolau Băesan din Bucium-Ișbita. Le dorim din inimă mult noroc și fericire.

— Dotnul Ioan Suiaga și Minerva Olariu vestesc cununia lor, care se va serba Duminecă în 28 Ian. v. (9 Febr.) 1896 în biserică gr.-or. din Lasău. Le dorim fericire!

Moarte. Dr. Simeon Caian, medic montan, membru pe viață al Asociației transilvane, președinte direcției institutului de credit Auraria etc. a încetat din viață lăsând în jale nemăngăiată pe soția sa, Efemie Caian n. Barbu. Fie-i țărăna usoară!

— Ioan Iar, harnicul econom din Simeria, după lungi și grele suferințe a incetat din viață la 4 Febr. n. în al 60-lea an al vîrstei, împărtășit cu sfintele taine. Pe reposul său se șlefesc: Manasie Iar, preot în Dêncul-mic, ca fiu, Mariț Iar n. Teodor, ca noră; Aron, Ion, și Manasie, ca nepoți; vîd. Eva Berian n. Iar, ca soră, și numeroase rude. Fie-i țărăna usoară!

Pentru comitetul par. din filia Săcel:

*G. B. Reitescu, Ion Mihăilescu,**inv. preș. com. par. admin. par.***Dar pentru biserică.****Alegerile la Petroșeni.**

La încheierea foyii primim următoarea telegramă:

Petroșeni 7 Febr. 1896. Români s-au părtat bine. Au șeit aleși trei Români doi neromâni!

*Dela Dobra și Ilia n'avem încă știre.***Din public****Dare de seamă publică.**

La concertul dat de corul bisericei gr.-or. din Deva în preseara anului nou pentru renoirea unui clopot al bisericei noastre, au incurșat la cassă următoarele suprasolvări:

Dela II. Sa dl comite suprem babon G. de Szentkereszti 4 fl.; Magnificul dn jude la tabla regească pe lângă tribunalul din Deva, Ioan Motiu 7 fl.; dela domnul N. Géza inginer, 5 fl.; Ioan Șerban Proprietar 3 fl.; firma Werner 2 fl.; Alexandru Moldovan 2 fl.; George și August A. Nicoară 2 fl.; Petru Zarea, comerțiant 1 fl. 60 cr.; Alois Szentimay inginer 1 fl.; Vasile Grozăță din Doba 1 fl.; Romul Cucean comerciant 1 fl.; Eduard Teleghi 1 fl.; Alessandru Sterca-Șuluț 60 cr.; Dimitrie Datca 60 cr.; Samuil Werner 40 cr.; Stefan Bonis 40 cr.; Ladislau Szákely 30 cr.; Iosif Hancăs (Bohot) 30 cr.; Ioan Moldovan 20 cr.

După concert am primit dela: Reverendul domn protopresbiter din Ilia 2 fl., dela dl Niculae Rusu, (inv. în Zam), 1 fl., Ignat Popovici, 1 fl., Ambrosie Daniel 1 fl., Login Ardelean, 1 fl., Ioan Crișovan 1 fl., I. Cociobă 60 cr.

Venitul întreg . . . 190 fl. 21 cr.*Cheltuieli 91 fl. 05 cr.***Venit curat 99 fl. 16 cr.**

Din această sumă s'au depus numai decât după concert la institutul Hunedoara 80 fl. spre mărire fondului pentru clopot; cu 3 fl. 60 cr. am procurat 24 nri din biblioteca pentru toți pentru membrii corului, ear' restul de 15 fl. 56 cr. să va folosi pentru fotografa coriștilor și a patronilor corului într'un grup. Taboul să va așeza în sala școalei. Restul să folosește pentru cele trebuincioase corul.

In numele bisericii mulțumesc prea on. înțelegențe din Deva și jur precum și prea iubitului popor parochian pentru sprințul material și moral, ce l'a dat acestei întreprinderi de bine.

*Deva, 10/22 Ianuarie 1896.**George Nicoară m. p.,
preot, fost cassar.***ECONOMIE.**

Cine vrea să aibă lapte mult dela vaci, să nu le adape cu apă prea rece, căci apa rece împușinează laptele vacii. Se le adape cu apă stătăuori ori și mai bine călduță, și va vedea îndată că vaca va începe se-i dee lapte din ce în mai mult.

Oameni ce fac fel și fel de probe economice au încercat și acest lucru: Au adăpat pe aceeași vacă câteva zile cu apă rece și câteva cu apă caldă, și se vedea cu ochii scădere la laptele în vremea adăpării cu apă rece.

Cine n'are putere a urma acestui sfat, în folosul seu ar fi totuși să adape vaca de lapte cel puțini cu apă din fântâni, unde e mai caldă apa, decum e cea de sub ghiață rîurilor, unde economii nostri mai ales adăpă.

Oamenii să facă încercări, și despre urmări să ne vestească și pe noi.

FEL DE FEL

Pismă. Un bărbat să preumbă cu felicea pînă pădure. Deodată scumpa jumătate să oprește lângă un arbore tăiat cu fierul și începe a-i număra inelele.

— Vezi, Stefane, zise ea apoi bărbatului, eu să de mult pismuesc lemnul acesta.

— De ce dragă?

— Că, uite, are atâ

LOTERIE.

Tragerea din 1 Februarie st. n.	40	15	19	17	30
Tragerea din 25 Ianuarie st. n.	38	11	17	64	54
Tragerea din 5 Februarie st. n.	73	85	78	33	57

CALINDARUL SĂPTĂMÂNEI
dela 28—3 Febr. st. v.

Zilele	Călindarul vechiu	Călindarul nou
Dum. Lăsat de carne, gl. 3, sft. 3.		
Dum.	28 C. P. Efrem Sirul	9 Apolonia
Luni	29 Ad. Măr. Ignatie	10 Scolastica
Marți	30 (†) SS. Vas. Gr. Ioan	11 Eufrosina
Merc.	31 SS. Chir și Ioan	12 Eulalia
Joi	1 S. Mc. Trifon	13 Benignu
Vineri	2 (†) Întimp. Dom.	14 Valentin
Sâmb.	3 S. și drept. Simeon	15 Faustin

Jucării, Lumini și Petroleu.

Representanța Primei societăți Veneze de asigurare de sticlărie.

Am onoare a vă încunoaști în, că am deschis aici în casele D-lui Simion Corvin (Piața scoalei Nr. 12) sub firma mea împrotocolată

C. WALLEPAGI

o prăvalie de sticlărie, chipuri, porcellană și marfă de colonie.

Fiind nisunța mea de a servi misterii mei solid și după dorință, îmi permit a atrage atențunea onoratului public cu deosebire asupra depositului meu bogat sortat în marfă de sticle și porcelană necesară pentru casă și cuină, ce o primesc din fabricile cele mai mari precum și marfă de colonie, ce o ţin calitatea cea mai bună.

Totodată vă notific cu toată stima, că primesc efectuirea de sticlarit și de incadrat (a pune în rame) cu prețurile cele mai eftine și în timpul cel mai scurt.

Asigurându-vă de serviciu solid și prompt pe lângă prețuri eftine, îmi iau voie a vă cere binevoitorul sucurs și sprinț — și semnez

Cu stima

C. WALLEPAGI.

Rame de ferești, Icoane sfinte și Oglini.

Requisite de mâncare și mărfuri de argint de China.

Saci să primesc îndărăpt numai în stare bună!

Prima moară de aburi în Orăștie
a lui**Rudolf Kaess.**

15—48

Recomandă onoratului public și cu deosebire
comerțantilor din provincie spre vânzare:**Făină de pâne și aluaturi**în totdeauna proaspătă, excelentă și eftină în saci și
produsă exclusiv din grâu de Tisa cu prețurile mai jos indicate.

Nrul:	Gries	0	1	2	3	4	5	6	7	8
75 Kl.	13.20	9.53	9.—	8.55	8.25	7.95	7.65	7.20	6.30	5.55

Sacii cei mari să rescumpără cu 20 cr.

Haine de călușeri!

Aduc la cunoștința celor ce au trebuință, că subscrisul pre-

haine de călușeridupă trebuință și număr. În același timp înștiințez, că dau și
numai în folosință vestimente de călușeri, tot pe lângă un
preț moderat.Cu o cale am onoare a atrage luarea aminte a publicului,
asupra prăvăliei mele de rufărie de tot felul, aflătoare în Orăștie,
Piața-mare.

Cu distinsă stima

Ion Lăzăroiu

negustor român.

„FAGETANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII, CA SOCIETATE PE ACȚIUNI ÎN FAGET.

ACTIVE:

Cassa în numărăt	10.616	79
Împrumuturi pe cambii cu giranți	297.589	39
Împrumuturi pe cambii cu acoperire hipotecară	57.034	50
Împrumuturi pe hipotece	68.440	50
Împrumuturi pe obligații cu covenți	76.022	—
Credite de cont curent	310	63
Spese de fondare	356 fl. 30 cr.	
după amortisare de 20%	178 » 15 »	178
Mobilier	1313 fl. 07 cr.	
după amortisare de 10%	131 » 31 «	1.181
Acțiuni străine	754	—
Realități	221	—
Diverse conturi debitoare și interese restante	5.849	08
	518.197	80

CONTUL BILANȚULUI.**PASIVE:**

Capital social:			
1000 acțiuni à fl. 100			100.000
Fondul de rezervă			20.669
Fondul de garanță			1.500
Depunerile spre fructificare:			
a) în libele	275.239 fl. 99 cr.		
b) fondul de pensiune al functionarilor	3.201 » 19 »		278.441
Cambii reescomptate			96.200
Interese anticipate pro 1896			5.785
Dividende neridicate			30
Profit curat			15.571
			32
			518.197
			80

ESITE:**CONTUL PROFITULUI ȘI PERDERILOR.****VENITE:**

Interese:			
pentru fondul de rezervă	631 fl. 54 cr.		
depunerile spre fructificare	14.883 » 57 «		
cambii reescomptate	6.366 » 82 «	21.881	93
Spese:			
a) salarii și marce de prezentă	5.912 fl. — cr.		
b) chirie, porto, tipărituri și altele	2.618 » 42 «	8.530	42
Contribuții:			
directă	1.734 fl. 67 cr.		
de 10% după inter. dela depunerile spre fructif., dare de drum și comp. de timbru	1.608 » 85 «	3.343	52
Amortisare:			
din spesele de fondare	178 fl. 15 cr.		
din mobilier	131 » 31 «	309	46
Profit curat		15.571	32
		49.636	65

Profit transportat din anul trecut		500	—
Interese:			
dela împrumuturi pe cambii cu giranți	28.661 fl. 17 cr.		
» împrumuturi pe cambii cu acoperire hipotecară	5.252 » 42 «		
dela împrumuturi pe hipotece	4.966 » 70 «		
» împrumuturi pe obligații cu covenți	8.128 » 65 «		47.008
Profit dela cumpărare și vîndere de realități		1.200	94
» acțiuni străine		28	—
Provisiune		899	71
		49.636	65

(281) 1—1

Sebastian Olariu m. p.,
director executiv.

Faget, la 31 Decembrie 1895 st. n.

Toma F. Haneșiu m. p.,
comptabil prim.

Zenobiu Bordan m. p.

Dionisiu Feneș m. p.

Nicolau Barbon m. p.

George Giura m. p.

Bilantul present precum și contul profitului și perderilor examinându-le conform legilor și statutelor le-am aflat exacte și cărțile purtate în bună regulă.

Faget, la 30 Ianuarie 1896 st. n.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Demetru Carabaș m. p.

Demetru Iosof m. p.

Vasile Nicorescu m. p.

Pentru tipar responsabil: Petru P. Barițiu.

Minerva institut tipografic, societate pe acții.